

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Balsamterpentin

1. Aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivämäärä	23.02.2010
Tuotenimi	Balsamterpentin
Kemiallinen nimi	Kasvipohjainen tärpätti
Artikkelin numero	66606
CAS-numero	8006-64-2
EC-numero	232-350-7
Aineen/valmisteen käyttö	Liutinaine

Jakelija

Yrityksen nimi	Auson AB
Postiosoite	Verkstadsgatan 3
Postinumero	S-434 42
Paikannimi	KUNGSBACKA
Maa	SVERIGE
Puh:	0300-562000
Faksi	0300-562001
Sähköposti	eleonor.borgemar@auson.se
Verkkosivu	http://www.auson.se/
Yhteyshenkilön nimi	Eleonor Borgemar
Hätänumero	-:112

2. Vaaran yksilöinti

Luokitusta	Xn,N; R10,R20/21/22,R36/38,R43,R51/53,R65
Luokitus CLP	Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H304, H312, H332 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Skin Sens. 1; H317 Asp. tox 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411
Vaaran kuvaus	Syttyvää. Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä. Ärsyttää silmiä ja ihoa. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Haitallista; voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

3. Koostumus ja tiedot aineosista

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö
Tärpätti, öljy	CAS-numero: 8006-64-2 EC-numero: 232-350-7	Xn,N; R10, R20/21/22, R36/38, R43, R51/53, R65 Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H302 Acute tox. 4; H312 Acute tox. 4; H332 Skin Irrit. 2; H315	= 100 %

Eye Irrit. 2; H319
 Skin Sens. 1; H317
 Asp. tox 1; H304
 Aquatic Chronic 2; H411

Sarakkeiden ylätunnisteet	CAS-numero = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- tai Elincs-numero) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; aineen nimi = aineluettelossa määritetty nimi (aineet, jotka eivät sisälly aineluetteloon, on käännettävä mahdollisuuksien mukaan). Pitoisuudet ilmoitettu arvoina: %, %paino/paino, %til./paino, %til./til., mg/m3, ppb, ppm, paino-%, tilavuus-%
HH/HF/HE	T+ = erittäin myrkyllinen, T = myrkyllinen, C = syövyttävä, Xn = haitallinen, Xi = ärsyttävä, E = räjähtävä, O = hapettava, F+ = erittäin tulenarka, F = hyvin tulenarka, N = ympäristövaara

4. Ensiaputoimenpiteet

Hengittäminen	Raitis ilma ja lepo. Mahdollisesti apua hengitykseen. Otettava yhteys lääkäriin, jos oireita ilmenee.
Ihokosketus	Pese iho vedellä ja saippualla. Riisu likaantuneet vaatteet.
Silmäkosketus	Huuhteltava välittömästi vedellä väh. 5 min. ajan. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.
Nieleminen	Anna vettä juotavaksi, jos potilas on tajuissaan. EI SAA OKSENNUTTAA Tajuttomalle henkilölle ei koskaan saa antaa mitään suun kautta. Yhteys lääkäriin tai Myrkytystietokeskukseen, puh: 09-241 4392 tai 09-4711.

5. Palontorjuntatoimenpiteet

Sopivat sammutusvälineet	Jauhe, vaahto tai hiilidioksidi (CO2).
Palo- ja räjähdysvaarat	Syttyvää. Höyryt voivat muodostaa räjähtäviä seoksia ilman kanssa.
Henkilösuojaimet	Yleistä: Evakuoi henkilöstö ja käytä suojavarusteita tulipaloa sammutettaessa. Tulipalon sattuessa tulee käyttää hengityslaitetta.
Muita tietoja	Palonlähteen lähellä olevat säiliöt siirretään pikimmiten tai jäädytetään vedellä.

6. Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

Henkilökohtaiset varoitimet	Alue evakuoitava. Pidä yleisö poissa vaaravyöhykkeeltä.
Ympäristövaroitimet	Estettävä päästöjen joutuminen viemäriin tai vesistöön. Ilmoita suuremmat roiskeet/vuodot viranomaisille (esim. poliisille, pelastuslaitokselle, kunnalle).
Puhdistusmenetelmät	Kokoa imeytytyt, ei poltettavat materiaalit sopiviin astioihin. Hävitetään voimassa olevien määräysten mukaisesti.

7. Käsittely ja varastointi

Käsittely	Käytä ohjeessa määritettyjä suojavarusteita.
Varastointi	Säilytetään erillään syttymislähteistä - Tupakointi kielletty. Säilytetään hyvin suljettuna. Säilytetään alkuperäispakkauksessa.
Erityiset vaarat ja erikoisominaisuudet	Vältä kosketusta vahvojen hapetusaineiden kanssa.

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Räjähdysraja-arvot

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Arvo	Vuosi
Tärpätti, öljy	CAS-numero: 8006-64-2 EC-numero: 232-350-7	8 tuntiin: 25 ppm 8 tuntiin: 150 mg/m ³ 15 min.: 50 ppm 15 min.: 300 mg/m ³	1990

Altistumisvalvonta

Työperäisen altistumisen valvontatoimet	Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. TUPAKOINTI, AVOTULEN TEKO, KIPINÄLÄHTEET ja HITSAAUS KIELLETTY. Käsittelypaikan yhteyteen järjestettävä silmienhuuhtelumahdollisuus.
Hengityksensuojaus	Hengityssuojain suodattimella A (ruskea).
Käsien suojaus	Suorakosketusvaaran tai roiskevaaran esiintyessä käytettävä suojakäsineitä. Käytettävä suojäkäsineitä: itonikumi (fluorikumi).
Silmien suojaus	Käytettävä suojalaseja, jos ainetta voi roiskua tai joutua silmiin.
Ihon suojaus (muualla kuin käsissä)	Käytä sopivia suojavaatteita.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fyysinen tila	Haihtuva neste.
Haju	Voimakas. Ominaispiirre.
Väri	Väritön.
Liukenevuuden kuvaus	Liukoinen orgaanisten liuottimien kanssa.
Vesiliukoisuus	Liukenee jonkin verran veteen
Ominaispaino	Arvo: = 855-870 kg/m ³
Kiehumispiste	Arvo: - 150-180 °C
Leimahduspiste	Arvo: = 35 °C
Räjähdyksäraja	Arvo: 0,8-6 %
Itsesyttyvyys	Arvo: - 220 °C
Höyryn paine	Arvo: = 0,67
Höyryn tiheys	Arvo: ~ 1

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Vältettävät materiaalit	Reagoi erittäin voimakkaasti hapettimien kanssa.
Stabiilisuus	Stabiili normaalikäsitelystä.

11. Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Komponentin toksikologiatiedot

Osa	Tärpähti, öljy
LD50 oraalinen	Arvo: = 5760 mg/kg Koe-eläinlajit: rottien
LC50 hengitys	Arvo: = 12000 mg/m ³ Koe-eläinlajit: rottien Kesto: 6h

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Hengittäminen	Yskää. Huimausta. Päänsärkyä. Pahoinvointia. Vaurioita munuaisissa. Tiedottomuutta.
Ihokosketus	Kuivattaa ihoa. Ihon halkeilu. Punoitus. Pitkäaikainen/toistuva ihokosketus voi aiheuttaa ihottumaa.
Silmäkosketus	Ärsytys.
Nieleminen	Vatsakipu. Oksentelua. Ripulia. Aiheuttaa samoja oireita kuin hengittämisen yhteydessä. Voi aiheuttaa: Kemiallinen keuhkotulehdus.

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Komponentin toksikologiatiedot

Muut ekologiset tiedot

Ekotoksisuus	Myrkyllistä vesieliöille.
Muita haittavaikutuksia / huomautuksia	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

13. Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

EWC-jätetunnus	EWC: 14 06 03 muut liuottimet ja liuotinseokset
Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu tuote	Kyllä
Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu pakkaus	Ei
Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Ei saa päästää viemäriin. Hävitetään paikallisten viranomaisten määräysten mukaan.

14. Kuljetustiedot

Oikea kuljetusnimi	Balsamterpentin
Tuotenimi (kansallinen)	TÄRPÄTTI
Vaaralliset aineet ADR	Tila: Kyllä UN-numero: 1299 Luokka: 3 Vaaraluokitus: 30 Pakkausryhmä: III Oikea laivauksessa käytettävä nimi: TÄRPÄTTI
Vaaralliset aineet RID	UN-numero: 1299 Luokka: 3 Pakkausryhmä: III Oikea laivauksessa käytettävä nimi: TÄRPÄTTI
Vaaralliset aineet IMDG	Tila: Kyllä UN-numero: 1299 Luokka: 3 Pakkausryhmä: III EmS: F-E, S-E Oikea laivauksessa käytettävä nimi: TURPENTINE
Vaaralliset aineet ICAO/IATA	UN-numero: 1299 Luokka: 3 Pakkausryhmä: III Oikea laivauksessa käytettävä nimi: TURPENTINE
Muita soveltuvia tietoja.	Limited quantity

15. Lainsäädäntöä koskevat tiedot

Vaaratunnus

Merkin koostumus	Tärpätti, öljy: = 100 %
EC-numero	232-350-7
EC-merkki	Kyllä
R-lauseet	R10 Syttyvää. R20/21/22 Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä. R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa. R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
S-lauseet	S-2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa. S29 Ei saa tyhjentää viemäriin. S36 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta. S-56 Tämä aine ja sen pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottoonpaikkaan. S-62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

VAROITUSMERKIT (CLP)

Huomiosanat	Vaara
Vaaralausekkeet	H226 Syttyvä neste ja höyry. H302 Haitallista nieltynä. H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. H312 Haitallista joutuessaan iholle. H315 Ärsyttää ihoa. H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H332 Haitallista hengitettynä. H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Turvausekkeet	P102 Säilytä lasten ulottumattomissa. P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. – Tupakointi kielletty. P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta. P331 Ei saa oksennuttaa. P303 + P361 + P353 JOS KEMIKAALIA JOUTUU I HOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuhto/suihkuta iho vedellä. P301 + P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin. P331 Ei saa oksennuttaa. P333 + P313 Jos ilmenee ihoärsytystä tai ihottumaa: Hakeudu lääkäriin. P403 + P235 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä viileässä. P501 Hävitä sisältö/pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottoonpaikkaan.
ETA-direktiivi	2006/121/2006
Viitteet (lait/määräykset)	Tuote on luokitettu ja merkitty ETY-direktiiveissä ja kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen vaatimusten mukaisesti.
Lainsäädäntö ja säädökset	Asetus (EG) nr. 1907/2006 Asetus (EG) nr. 1272/2008.

16. Muut tiedot

Epäkelpo alkaen	23.02.2012
luettelo aineelle määrättyistä R-lausekkeista (kohdissa 2 ja 3).	R10 Syttyvää. R20/21/22 Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä. R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa. R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksiavesiympäristössä. R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
Tavarantoimittajan huomautuksia	Nämä ohjeet ja tiedot on tarkoitettu käyttäjien avuksi ja annetaan sitoumuksesta. Epäselvissä tilanteissa suositellaan omaa testausta tai kirjallisten neuvojen hankkimista meiltä.
Vastuussa käyttöturvallisuustiedote	Auson AB